

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

D O M

afsagt af Grønlands Landsret den 6. august 2021 i ankesag

Sagl.nr. K 118/21

Anklagemyndigheden

mod

T1

Født den [...] 1948

(Advokat Finn Meinel)

Og

T2

Født den [...] 1948

(Advokat Marie Louise Frederiksen)

Kujalleq Kredsret afsagde dom i 1. instans den 2. februar 2021 (kredsrettens sagl.nr. KS-KUJ-1403-2018).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

T1 har påstået frifindelse.

T2 har påstået frifindelse.

Doms mænd

Sagen har været behandlet uden domsmænd.

Supplerende oplysninger

Der har været fremlagt oplysninger fra V1 vedrørende Havallato og skriftveksling vedrørende den norske kystradios logfortegnelser om Havallato.

Forklaringer

T1 og T2 og vidnerne V1 har i det væsentlige forklaret for landsretten som i første instans. Der er endvidere afgivet forklaring af V2 og V3.

T1 har supplerende forklaret bl.a., at de ikke havde VHF-forbindelse, da de lå i fjorden den 20. juni 2018. Han brugte derfor satellittelefon. Men de to numre, som de havde fået udleveret, virkede ikke. Så kontaktede han den norske kysttjeneste og forklarede, hvor mange de var ombord, og at alt var ok. Det fortsatte han med under resten af turen, fordi han nu ikke stolede på det grønlandske system, da han fik forkerte numre. De havde flere VHF-radioer ombord, men der var ikke forbindelse, da de lå i fjorden. De havde også to satellittelefoner, og de virkede fint. De overvejede ikke at ændre positionen på skibet, så de fik VHF-forbindelse, for de lå sikkert og godt. Der var ingen grund til at ændre position. Tiltalte var ekspeditionsleder, navigatør og styrmand. Han havde ansvaret for meldetjenesten. Medtiltalte T2 var kaptajn. Tiltalte ville gerne have, at hans kone fik en god oplevelse. Han tog meldetjenesten på sig. Både ham og T2 var navigatører. Han fik papirerne med telefonnumrene i Julianehåb. Han afleverede papiret med telefonnumrene til den politimand, som efterfølgende afhørte ham. Den 20. juni 2018 var de i en fjord, det var derfor, at der ikke var forbindelse til VHF. Vejret uden for fjorden var dårligt – mindst stærk kuling. Vejret i fjorden var fint. De overholdt deres tidsplan og brugte tiden på at filme.

T2 har supplerende forklaret bl.a., at han holdt sig helt væk vedrørende opgaverne med at melde til kystkontrollen. Det var T1, der stod for det. De talte om, at det var svært at melde til kystkontrollen. T1 sagde flere gange, at han ikke kunne få kontakt. De talte ikke om at ændre position, for de lå sikkert og godt. De lå for anker. Vejret var dårligt uden for fjorden. Da de kom til Julianehåb, kom politiassistent V2 ombord. T1 viste et dokument til V2.

V1 har supplerende forklaret bl.a., at politiet den 20. juni 2018 udsendte en PAN-melding vedrørende Havallato. Politiet bruger denne melding, når der skal iværksættes en eftersøgning. Det er rigtigt, at Sarfaq Ittuk reagerede på efterlysningen, fordi de havde set Havallato. Men politiet fastholdt efterlysningen. Det var måske lang tid siden, at Sarfaq Ittuk havde set Havallato. V1 blev foreholdt Information on the Coast Radio Station service in Greenland fra Tele Greenland A/S, hvoraf det fremgår bl.a., at man kan kontakte Aasiaat Radio på telefon 299 130 000 og 299 896 993. Han forklarede, at telefon 130 000 er den almindelige indgang til Aasiaat telefon. En almindelig telefon kan ringe til det nummer. Dette nummer burde gå igennem. Nummeret 896 993 er helt forkert. Det er måske et nummer, som er blevet overtaget af et andet nummer, hvor der så har været viderestilling i et år. Han kan bekræfte oplysningerne vedrørende Havallatos kontaktpunkter, som er gengivet i hans mail af 18. januar 2021 til anklageren.

Politiassistent V2 blev af advokat Marie Louise Frederiksen indledningsvist forevist video af ham på Havallato.

Politiassistent V2 har forklaret bl.a., at Havallato den 20. juni 2018 ikke havde afgivet kystkontrol-melding til bestemmelsesstedets skibskontrolstation inden 24 timer efter seneste melding. Politiet sejlede ud, men de måtte vende om pga. høje bølger. Han gik ombord på Havallato den 5. juli 2018. Han kan ikke huske, om han blev forevist et stykke papir på skibet. Han kan ikke huske, om han prøvede at ringe op til telefonnumre. De tiltalte sagde, at de ikke havde kontaktet via VHF-radio.

V3 har forklaret bl.a., at hun var ombord på Havallato den 20. juni 2018. De var sejlet ind i en fjord, før de kom i havn. De lå for anker. Hun prøvede ikke selv, om VHF-radioen virkede. Hun ved heller ikke, om andre prøvede. Hun ved ikke, om nogen prøvede at melde via satellittelefonen. Hun kan huske politiassistent V2, for han havde det samme fornavn som T2. De sad i kahytten og drak kaffe. T1 sagde, at han havde ringet meget længe til Aasiaat Radio, men at han havde fået et udtjent nummer. T1 kom derfor ikke igennem. Hun havde ikke kommunikation med den norske kystradio. Det stod T1 for.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten finder, at anklageskriftet opfylder betingelserne i retsplejelovens § 437, stk. 3, herunder oplysning om de regler, der påstås overtrådt og en kort beskrivelse af det forhold, der rejses tiltale for.

Det fremgår af sagens oplysninger, at Havallato er et skib på 39 BT.

Det lægges til grund, at Havallato kunne have opnået VHF-forbindelse til kystkontrollen, såfremt de tiltalte havde foretaget kystkontrol-meldingen, mens Havallato befandt sig i en anden position.

Herefter og idet det i øvrigt anførte for landsretten ikke kan føre til andet resultat stadfæstes kredsrettens dom om skyld og sanktion for så vidt den er påanket, idet landsretten er enig i kredsrettens resultat og begrundelse herfor, jf. lov om sikkerhed til søs som sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 1674 af 16. december 2015 § 1, stk. 2, § 6, nr. 3 og § 32, stk. 2, med senere ændringer, jf. bekendtgørelse nr. 170 af 17. marts 2003 om skibsrapporteringssystemer i farvande ved Grønland (meldetjeneste i Grønland) § 5, stk. 1, jf. § 3, stk. 1.

Der er i sagen fremlagt faktura fra air greenland af 21. juni 2018 på 195.731,67 kr. udstedt til Politimesteren i Grønland vedrørende charter af helikopter. Der er endvidere fremlagt faktura

fra Blue Ice Explorer af 22. juni 2018 på 18.500 kr. udstedt til politiet Qaqortoq vedrørende båd til SAR operation. Landsretten har ikke fundet grundlag for at tilsidesætte opgørelserne på udgifter til helikopter og båd til redningsaktionen, der er beskrevet nærmere i fakturaerne ved de enkelte poster, og som er betalt af politiet. Herefter stadfæstes tillige kredsrettens afgørelse vedrørende den nedlagte erstatning på 214.231,67 kr. med renter som fastsat af kredsretten.

THI KENDES FOR RET:

Kredsrettens dom stadfæstes.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Charlotte Saltoft Thorlaksen

DOM

afsagt den 2. februar 2021.

Rettens nr. 1403/2018
Politiets nr. 55PM-98722-00001-18

Anklagemyndigheden
mod
T2
cpr-nummer [...] 1948 og
T1
cpr-nummer [...] 1948

Anklageskrift er modtaget den 3. december 2018.

T2 og T1 er tiltalt for overtrædelse af:

1.

Lov om sikkerhed til søs som sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 1674 af 16. december 2015 § 1, stk. 2, § 6, nr. 3, og § 32, stk. 2, med senere ændringer, jf. bekendtgørelse nr. 170 af 17. marts 2003 om skibsrapporteringssystemer i farvande ved Grønland (meldetjeneste i Grønland) § 5, stk. 1, jf. § 3, stk. 1,

ved den 20. juni 2018 kl. 16:00 som henholdsvis kaptajn og meldeansvarlig på skibet ”HAVALLATO” med kendingsbogstaver ”LDLV”, der var på rejse mellem grønlandske havne og anløbspladser befandt sig på position 60 48N 047 45,5W, (farvandet ud for Qaqortoq) ikke at have afgivet KYSTKONTROL-melding til bestemmelsesstedets skibskontrolstation inden 24 timer efter seneste melding.

2.

Lov om sikkerhed til søs som sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 1674 af 16. december 2015 § 1, stk. 2, § 6, nr. 3, og § 32, stk. 2, med senere ændringer, jf. bekendtgørelse nr. 170 af 17. marts 2003 om skibsrapporteringssystemer i farvande ved Grønland (meldetjeneste i Grønland) § 5, stk. 1, jf. § 3, stk. 1,

Ved den 3. juli 2018 kl. 12:00 som kaptajn og meldeansvarlig på skibet ”HAVALLATO” med kendingsbogstaver ”LDLV”, der var på rejse mellem grønlandske havne og anløbspladser befandt sig på position 60 51 B 048 31W, (farvandet ud for Qaqortoq) ikke at have angivet KYSTKONTROL-meldinger til bestemmelsesstedets skibskontrolstation inden 24 timer efter seneste melding.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om:

- Bøde på 4.000,00 kr. til T2.
- Bøde på 4.000,00 kr. til T1.

T2 og T1 har nægtet sig skyldige.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand på vegne af Grønlands Politi, at T2 og T1 in solidum skal betale 214.231,67 kr. i erstatning. Beløbet er opgjort således:

- Faktura fra Air Greenland af 21. juni 2018 på 195.731,67 kr.
- Faktura fra Blue Ice Explorer af 22. juni 2018 på 18.500,00 kr.

Tiltalte har påstået frifindelse for erstatningspåstanden og har bestridt erstatningspligten og erstatningskravets størrelse.

Sagens oplysninger

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaring af T2 og T1 og vidneforklaring af V1.

Forklaringerne er gengivet i retsbogen af 19. januar 2021.

Dokumenter

Der er dokumenteret anmeldelsesrapport, hvoraf det fremgår, at Aasiaat Radio den 20. juni 2018 kl. 17.25 har anmeldt fartøjet ”HAVALLATO” for ikke at have meldt deres position kl. 16.00, hvorefter efterlysning af båden samt SAR-operation er blevet igangsat.

Retten har set billede af båden Havallato, hvor det er beskrevet, at båden vejer 35 bruttotons.

Retten har fået fremlagt faktura fra Air Greenland og Blue Ice Explorer, der vedrører SAR-operationen den 20.-21. juni 2018.

Sagsbehandlingstid

Tidspunktet for lovovertrædelse følger af anmeldelsesrapport at være dateret til 20. juni 2018, anklageskriftet er dateret til den 23. november 2018 og modtaget ved Retten i Grønland den 3. april 2019.

Retten berammede første gang retsmøde til den 29. maj 2019. Sagen har herefter været udsat både på grund af de tiltaltes forhold og rettens forhold.

Retten's begrundelse og afgørelse

Om skyldvurderingen

T2 og T1 har i sagen nægtet sig skyldige i at have tilsidesat reglerne om meldepligt som kaptajn og meldeansvarlig på båden Havallato den 20. juni 2018 kl. 16:00 og den 3. juli 2018 kl. 12:00.

Det er i sagen ubestridt, at Havallato opfylder betingelserne for at været omfattet af meldepligten, der gælder for skibe på 20 bruttotons og derover, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om skibsrapporteringssystemer i farvande ved Grønland (Meldetjeneste i Grønland).

Det er i sagen bestridt, at T2 skulle være ansvarlig for meldetjenesten, da denne opgave efter aftale var varetaget af T1 alene. T2 har forklaret, at han var styrmand og navigatør på skibet, og at han havde delt ansvaret som kaptajn med T1. Det var T1s ansvar at melde til kystvagten, og han var opmærksom på, at T1 foretog kystkontrolmeldinger, da han underrettede ham herom. T1 har med sin forklaring bekræftet, at de havde denne opgavefordeling.

Efter de tiltaltes forklaringer har retten lagt til grund, at T2 og T1 begge har fungeret som kaptajner, og kan derfor i henhold til sølovens regler betegnes som skibsførere for Havallato. Efter sølovens § 132, stk. 2, skal skibsføreren gøre sig bekendt med de forskrifter for skibsfarten, som gælder i området. Ansvar for varetagelsen af meldepligten efter bekendtgørelsen om skibsrapporteringssystemer i farvande ved Grønland lægges derfor til grund at påhvile begge skibsførere.

Forhold 1

Under sejladsen den 19. juni 2018 kl. 17:15 afgav T1 kystkontrolmelding og oplyste beregnet ankomst til Nuuk som den 23. juni 2018. Den 20. juni 2018 sejlede de videre, og T1 prøvede at ringe op til to telefonnumre til de skibskontrolstationer, som han havde fået oplyst i Qaqortoq (Julianehåb). Det lykkedes ham ikke at få kontakt til skibskontrolstationerne, da han ved forsøg på at ringe op fik besked om, at numrene ikke længere eksisterede. Han valgte i stedet at ringe op til den norske kystvagt.

Efter vidnet V1s forklaring lægger retten vil grund, at Aasiaat Radio ikke modtog meldinger fra Havallato den 20. juni 2018, hverken fra skibets besætning eller de norske kystmyndigheder. V1 har yderligere forklaret, at det ikke vil være muligt på position 60 48N 047 45,5W at anvende VHF-radioen, da radiobølgerne vil være blokeret af klippevæggene. Ud fra de tiltaltes forklaringer finder retten, at det ikke kan tillægges betydning, at meldingen ikke har kunnet foretages over VHF-radio, idet det lægges til grund, at T1 og T2 ville kunne have fået kontakt med de relevante skibskontrolstationer via deres satellittelefon, såfremt de havde gjort sig bekendt med de rette telefonnumre til fx Aasiaat Radio.

Ved sagens afgørelse har retten lagt afgørende vægt på forklaringerne i sagen. Det er fremgået af T1s forklaring, at meldepligtjenesten i Grønland var helt nyt for ham, og at de først blev bekendt med reglerne om meldetjenesten, da de fik udleveret et dokument herom i Qaqortoq. Begge tiltalte har dertil forklaret, at de ikke forud for deres skibsfart i grønlandsk farvand havde sat sig ind i reglerne om meldepligt.

Retten finder det derfor bevist, at T2 og T1 ikke har afgivet kystkontrolmelding til skibskontrolstationer for bestemmelsesstedet inden for tidsfristen den 20. juni 2018.

Retten finder derfor, at T1 og T2 er skyldig i overtrædelse af meldepligten den 20. juni 2018, jf. lov om sikkerhed til søs § 1, stk. 2, § 6, nr. 3, og § 32, stk. 2, jf. bekendtgørelse nr. om skibsrapporteringssystemer i farvande ved Grønland (meldetjeneste i Grønland) § 5, stk. 1, jf. § 3, stk. 1, i overensstemmelse med anklageskriftet.

Forhold 2

Under sejladsen den 2. juli 2018 afgav T1 kystkontrolmelding til Aasiaat Radio og oplyste efter hans udsagn, at de ville blive liggende to døgn i havn.

Efter vidnet V1s forklaring lægger retten til grund, at Aasiaat Radio ikke har modtaget meldinger fra Havallato den 3. juli 2018, og at skibet vil skulle have været afmeldt meldepligten ved en melding om, at skibet ville blive liggende i havn. Ud fra vidnets forklaring kan retten ikke udelukke, at afmelding af meldepligt ikke er fortaget som følge af fejl fra Aasiaat Radios side, idet Aasiaat Radio kan have misforstået meldingen fra Havallato, idet de tiltalte taler norsk.

Efter en samlet vurdering af sagens beviser finder retten ikke, at anklagemyndigheden har ført det bevis, der er nødvendigt for at dømme i T1 og T2 for overtrædelse af meldepligten den 3. juli 2018, lov om sikkerhed til søs § 1, stk. 2, § 6, nr. 3, og § 32, stk. 2, jf. bekendtgørelse nr. om skibsrapporteringssystemer i farvande ved Grønland (Meldetjeneste i Grønland) § 5, stk. 1, jf. § 3, stk. 1. T1 og T2 frifindes derfor i dette forhold.

Om foranstaltningen

Overtrædelse af § 5, stk. 1, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om skibsrapporteringssystemer i farvande ved Grønland (Meldetjeneste i Grønland) kan foranstaltes med bøde, jf. § 5, stk. 2, i samme bekendtgørelse, jf. lov om sikkerhed til søs, jf. § 1, stk. 2, § 6, nr. 3, og § 32, stk. 2.

Retten finder, at der ved fastsættelse af bøden skal tages hensyn til den lange sagsbehandlingstid, hvor en overvejende del af tiden skyldes forhold hos politiet.

Foranstaltningen for forhold 1 fastsættes derfor efter § 5, stk. 1, jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om skibsrapporteringssystemer i farvande ved Grønland (Meldetjeneste i Grønland), jf. lov om sikkerhed til søs, jf. § 1, stk. 2, § 6, nr. 3, og § 32, stk. 2, som en bøde på 1.000,00 kr.

Om erstatningen

Under hensyn til det ovenfor anførte om skyldspørgsmålet finder retten det godtgjort, at tiltalte er erstatningsansvarlig over for Grønlands Politi for de omkostninger SAR-operationen har pådraget politiet i perioden 20.- 21. juni 2018 i form af charter af helikopter og udkald af båd. Den nedlagte erstatningspåstand på 214.231,67 kr. tages derfor til følge.

Thi kendes for ret:

T2 skal betale en bøde på 1.000,00 kr.

T1 skal betale en bøde på 1.000,00 kr.

T1 og T2 skal in solidum inden 4 uger betale 214.231,67 kr. til politimesteren i Grønland.

Emilie Norré Sørensen
Dommerfuldmægtig

Den 19. januar 2021 kl. 09.00 holdt Kujalleq Kredsret offentligt retsmøde i retsbygningen i Nuuk. Midlertidig kredsdommer Emilie Norré Sørensen behandlede sagen.

Rettens nr. 1403/2018
Politiets nr. 55PM-98722-00001-18

Anklagemyndigheden
mod
T2
cpr-nummer [...] 1948 og
T1
cpr-nummer [...] 1948

[...]

T1 forklarede på norsk blandt andet, at han var meldeansvarlig på skibet Havallato. Da de ankom til Grønland, Julianehåb, vidste de ikke noget om meldepligtjenesten, som eksisterede i Vestgrønland. Det har helt nyt for dem. De fik udleveret to eller tre siders dokumenter, som forklarede om melde-tjenesten, og hvad meldepligten gik ud på.

Det stod i dokumenterne, hvordan der skulle meldes ind til Grønlands kystvagt. T1 fik ansvaret for meldetjenesten, da han havde erfaring med meldetjeneste fra sine mangeårige og tidligere ekspediti-oner i Grønland og andre farvande. T1 har vældig stor respekt for meldetjenesten, da det handler om sikkerhed. Han ønskede at gøre det bedst muligt og korrekt.

Da de sejlede fra Julianehåb, rapporterede han til radioen den 19. juni kl. 17.15 og oplyste, at de be-regnede ankomst til Nuuk den 23. juni. Næste dag den 20. juni sejlede de videre, og de ankom til en fjordhavn. Der var lidt storm på tidspunktet. De gik ind i en sidefjord, og igen prøvede han at ringe op til de to numre, som han havde fået i Julianehåb og fik samme melding om, at numrene ikke ek-sisterede længere. Han valgte derfor igen i stedet at kontakte den norske kystvagt.

Næste dag ventede han på, at vejret skulle vende. Da et af deres projekter var at filme Grønland, brugte de tid på det. Da de ankom til Nuuk, og mens de var i Nuuk fik de oplyst de rigtige telefon-numre til Grønlands kystradio, og derefter rapporterede de direkte til Grønlands kystradiovagt, men fordi T1 var begyndt at tvivle på det grønlandske system, dobbeltrapperede han også til norsk kystradio.

Den 2. juli kom de til Isortoq meldte han til Aasiaat Radio, at de ville blive liggende i to døgn i havn. Det var hans forståelse, at hvis han lagde til i en havn og alt var sikkert og trygt, skulle han først rapportere, når de sejlede derfra. Rapporteringen blev lavet over Aasiaat Radio. Han mener ikke, at de havde pligt til at rapportere, da de lå trygt i havn. De lå med anker og fortøjning i land.

Han mener, at politiet har gjort et ufuldstændigt job. Da de kom tilbage til Julianehåb, blev de arresteret og præsenteret for et erstatningskrav på 200-300.000 kr. Politibetjenten i Julianehåb prøvede selv at ringe til de numre, som de var blevet oplyst, og konstaterede tilsvarende, at numrene ikke eksisterede. Det er hans opfattelse, at Grønland får sat i gang med en eftersøgning på et grundlag, som er højest tvivlsomt. De dokumenter, som de fik udleveret omkring meldetjenesten, og hvor numrene fremgik, afleverede de til politibetjenten i Julianehåb.

Adspurgt af anklageren oplyst han, at de ikke havde sat sig ind i reglerne om meldepligt, inden de tog til Grønland.

[...]

T2 forklarede på norsk blandt andet, at han var styrmand og navigatør på skibet. Han mener ikke, at han er skyldig i overtrædelse af meldepligt, da han ikke havde ansvaret for meldetjeneste. Han delte ansvaret som kaptajn med T1, og det var T1s ansvar at melde til kystvagten. Han var opmærksom på, at T1 meldte ind, da T1 gik frem og tilbage på skibet for at få dækning.

Foreholdt afhøringsrapport, bilag C-1-1, som ikke er gennemlæst eller underskrevet af T2, oplyste han, at han kan huske, at han talte med politiet på havnekajen i Nuuk. Han kan ikke huske, hvad han sagde til politiet. Han har ikke meldt ind over kanal 16 på vhf-radioen, det har T1 gjort. Han kan ikke huske, om T1 blev nævnt som værende meldeansvarlig til politiet. Han meldte ikke personligt ind til Aasiaat Radio, men T1 har forklaret ham, at der var blevet rapporteret, og at der havde været udfordringer med at få forbindelse.

Den 20. juni 2018 prøvede T1 at få kontakt, og det forklarede han T2. De lå i en indenskærs fjordhavn, da de forsøgte at kontakte kystvagten.

Adspurgt af anklageren oplyst han, at de ikke havde sat sig ind i reglerne om meldepligt inden de tog til Grønland. Han kunne bekræfte det, som T1 i øvrigt havde sagt.

[...]

V1 forklarede på dansk blandt andet, at han oprindeligt er radiotelegrafist fra Svendborg. Han kom til Aasiaat Radio i 1980. I 1999-2000 blev han vagtleder fra Aasiaat Radio. Han er nu kystradiochef og under sig, har han en trafikchef, som har ansvaret for den daglige drift.

Der findes to rapporteringssystemer i Grønland. Greenpos skal bruges af et hvert skib, der sejler igennem farvandet ved Grønland, og betyder, at der skal meldes til Arktisk Kommando hver 6. time, til man ankommer til en havn i Grønland eller forlader grønlandsk farvand. Derefter skal skibe på over 20 BT meldes til kystkontrollen. På kystkontrollen er meldingspligten mindst hver 24. time. Skibe under 20 BT kan også melde sig ind til Aasiaat Radio.

Adspurgt af anklageren om meldepligt forklarede V1, at meldepligten altid gælder, også når man lægger for anker. Man kalder på en vhf-kanal i det område hvor man er, fx kanal 16 eller arbejdskanaler. Hvis man er et større skib, kan man rapportere ind over mellembølge. Mellembølge har store skibe, da de har en længere rækkevidde. Det er normalt, at de fleste har vhf-radio, når de sejler langs kysten i Grønland.

Adspurgt af anklageren forklarede V1 om udtræk fra kystradioen af 19. juni 2018 og 20. juni 2018. Den 19. juni 2018 registrerede Aasiaat Radio, at Havallato sejlede fra Qaqortoq til Nuuk og havde anmeldt ankomst til den 23. juni 2018. Den 20. juni 2018 blev det registreret, at kl. 17.25 blev

politiet kontaktet, da Aasiaat Radio ikke havde fået melding efter 24 timer. Politiet udsendte herefter en PAN-melding, som Aasiaat Radio videreudsendte på radiokanalerne. Sarfaq Ittuk reagerede på efterlysningen og meldte ind til Aasiaat Radio, at båden var blevet set, og Aasiaat Radio videreudsendte meldingen til politiet.

Adspurgt af anklageren om betydning af PAN-melding forklarede V1, at når PAN-meldingen trækkes tilbage, stopper man med at lave efterlysningsmeldinger over radioen.

Den 2. juli 2018 kl. 11.30 fik Aasiaat Radio en position fra Havallato om, at de var på vej til Qaqortoq. Den 4. juli havde man endnu ikke fået melding fra Havallato. Aasiaat Radio fik en melding fra en mand fra Færøerne om, at man kunne se Havallatos position via en internetside. Aasiaat Radio hørte først noget fra Havallato den 5. juli, hvor de var på vej fra Hvalsø. Ud fra hans papirer kunne han ikke se, om der blev sat en efterforskning i gang på det tidspunkt.

V1 kunne ikke se, om kontakten der var med Havallato er sket via radio eller vhf. Han kunne se, at der på andre tidspunkter er kommet melding ind via telefon, men han vidste ikke fra hvilket telefonsystem.

Han havde ikke kendskab til, hvilke kontaktoplysninger som besætningen på Havallato havde fået udleveret. Han havde som del af sit arbejde rapporteret kontaktoplysningerne til de grønlandske kystmyndigheder til den internationale telegrafunion, ITU, hvor det fremgår, hvordan man skal rapportere til de grønlandske kystmyndigheder. I oplysningerne fremgår det, hvilket nummer, der skal bruges, hvis man ringer fra satellittelefoner. Kontaktoplysningerne findes frit tilgængelig på nettet. Det var V1s opfattelse, at både lystfartøjer og cruiseskibe normalt kender til disse kontaktmuligheder.

Adspurgt af anklageren om, hvem der havde ringet ind fra Havallato, forklarede V1, at han ikke kunne se, hvilket nummer der er blevet ringet ind fra. Nogle af meldingerne kunne i princippet være kommet fra de norske kystmyndigheder.

V1 bekræftede, at der ikke var kommet meldinger ind om Havallato den 20. juni 2018, hverken fra skibets besætning eller de norske kystmyndigheder. Det samme var tilfældet for 3. juli 2018.

Adspurgt af anklageren om, hvordan Havallato kunne have sikret sig kontakt den 20. juni, forklarede V1, at ud fra Havallatos position vil de umuligt kunne have fået kontakt med Aasiaat Radio, da en klippevæg forhindrede radiokontakt. Dette skyldes, at VHF-radiobølger går i rette linjer, og man derfor skal kunne se frit derhen, hvor man skal kommunikere til. Han anbefalede normalt folk, der sejler i de områder, at købe en særlig satellittelefon, Iridium, eller en nødsender, som kan rapportere til et system via USA. Det var V1s opfattelse, at når man er i den situation, at man ikke kan få kontakt, kunne man i stedet have prøvet at kontakte det større skib Sarfaq Ittuk. Inden man sejler ind i en fjord, skal man sørge for at give en melding og meddele, at man ikke kan komme i kontakt med kystvagten på grund af dårlig forbindelse.

Adspurgt af anklageren, om der var registreret en melding fra Havallato om, at de ville blive liggende i havn et par dage, forklarede V1, at han ikke kunne se, at en sådan melding var blevet registreret. Dette kunne skyldes en fejl fra Aasiaat Radio, at der ikke er blevet forstået, hvad Havallato har meldt ind på grund af sprogvanskeligheder. Normalt ville man melde skibet ud af systemet, hvis det bliver liggende i havn et par dage.

[...]

Retten hævet kl. 12:00.

Emilie Norré Sørensen
Midlertidig kredsdommer